

HOTĂRÂRE

privind stabilirea măsurilor necesare în vederea monitorizării, protecției și gestiunii bunurilor de patrimoniu cultural înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, a monumentelor istorice pentru care România a depus la Comitetul Patrimoniului Mondial de pe lângă UNESCO dosarul pentru includerea acestora în Lista Patrimoniului Mondial și a zonelor lor de protecție

Art. 1.

(1) Scopul prezentei Hotărâri a Guvernului este organizarea unui sistem unitar de monitorizare, protecție și gestiune, denumit în continuare Sistem, a:

a) monumentelor istorice recunoscute a avea valoare universală excepțională în baza Convenției privind protecția patrimoniului mondial, cultural și natural acceptată de România prin Decretul Consiliului Provizoriu de Uniune Națională nr. 187/1990, denumită în continuare Convenția, înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO (LPM), prevăzute în Anexa nr. 1;

b) monumentelor istorice pentru care România a depus la Comitetul Patrimoniului Mondial de pe lângă UNESCO dosarul pentru includerea acestora în Lista Patrimoniului Mondial în vederea protejării valorii universale excepționale potențiale, înscrise în lista denumită în continuare, Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO (LI), prevăzute în Anexa nr. 2;

c) zonelor de protecție ale monumentelor istorice prevăzute la lit. a) și lit b).

(2) Obiectivele Sistemului referitoare la monumentele istorice de la alin. (1) și ale zonelor de protecție ale acestora, sunt:

a) monitorizarea, protecția și gestiunea valorilor universale excepționale, respectiv a valorilor universale excepționale potențiale;

b) respectarea și asigurarea păstrării indicatorilor de autenticitate și integritate;

c) integrarea patrimoniului cultural în politicile de dezvoltare;

d) îndeplinirea corelată a drepturilor și responsabilităților autorităților publice, instituțiilor, proprietarilor, administratorilor și altor titulari ai unor drepturi reale și asigurarea unei finanțări prioritare;

e) asigurarea formării personalului de specialitate și a mâinii de lucru calificate;

f) asigurarea informării și sensibilizării populației asupra valorilor universale excepționale, respectiv asupra valorilor universale excepționale potențiale;

g) promovarea principiilor enunțate în documentele internaționale.

Art. 2

(1) Potrivit Convenției, un bun de patrimoniu poate fi cultural, natural sau mixt.

(2) Bunul de patrimoniu poate fi înscris în LPM și în LI: individual, sau, ca un întreg format dintr-o serie de componente aparținând unei aceleiași categorii, bun denumit în continuare bun serial.

(3) România poate înscrie bunuri de patrimoniu situate pe teritoriul ei sau poate colabora cu alte state în vederea înscrierii unor bunuri de patrimoniu transnaționale și transfrontaliere.

(4) De regimul legal de protecție de monument istoric instituit, potrivit prevederilor legislației naționale, poate beneficia:

- a)** un bun de patrimoniu înscris individual în LPM și în LI;
  - b)** un bun de patrimoniu înscris serial în LPM și în LI;
  - c)** componentele unui bun de patrimoniu înscris serial în LPM și în LI.
- (5)** În fiecare caz descris la alin. (4), monumentul istoric poate aparține oricăreia dintre categoriile definite la art. 3 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.

Art. 3.

- (1)** Protecția și gestiunea monumentelor istorice înscrise în LPM și LI are un caracter strategic.
- (2)** Măsurile prevăzute prin programele de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în LPM și LI sunt preluate obligatoriu în strategiile de dezvoltare pe plan național, județean și local.
- (3)** În sensul prezentei Hotărâri a Guvernului, intervențiile ce se efectuează asupra bunurilor de patrimoniu și a zonelor de protecție a acestora sunt cele definite prin dispozițiile alin. (2) al art. 23 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.
- (4)** Intervențiile realizate în vederea monitorizării, protecției și gestiunii bunurilor de patrimoniu înscrise în LPM și în LI pot fi finanțate integral, sau în parte, din fondurile autorităților administrației publice centrale și locale, indiferent dacă imobilele se află în proprietatea publică sau privată a persoanelor fizice sau juridice.
- (5)** Intervențiile asupra bunurilor de patrimoniu înscrise în LPM și în LI și în zonele lor de protecție pot constitui cauză de utilitate publică.

Art. 4. Componentele Sistemului se definesc astfel:

- a)** monitorizarea monumentelor istorice înscrise în LPM și LI și a zonelor lor de protecție, desemnează acțiunile prin care se evaluează menținerea criteriilor și atributelor de valoare universală excepțională, respectiv a atributelor de valoare universală excepțională potențială, starea de conservare, rezultatele măsurilor de protecție și gestiune întreprinse și acțiunile de urmărire a comportării în timp a acestora. Monitorizarea are o componentă de evidență, o componentă de control și o componentă de stabilire a măsurilor necesare. Monitorizarea include centralizarea datelor și raportarea.
- b)** prin protecția bunurilor de patrimoniu înscrise în LPM sau LI și a zonelor lor de protecție se înțeleg acțiunile prin care se asigură prezervarea valorii universale excepționale, respectiv a valorii universale excepționale potențiale, și a indicatorilor de autenticitate și integritate, conform principiilor Convenției.
- c)** prin gestiunea bunurilor de patrimoniu înscrise în LPM sau LI și a zonelor lor de protecție se înțeleg acțiunile prin care se asigură administrarea intereselor specifice ale acestora, în vederea conservării și a valorificării culturale, sociale și economice. Gestiunea se realizează prin: planificarea activităților, programarea activităților, bugetarea activităților.

Art. 5

- (1)** Sistemul se organizează în cooperare de către Ministerul Culturii, care răspunde de protecția patrimoniului cultural național, ca obligație de interes public general, cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor,

Ministerul Afacerilor Interne, autoritățile administrației publice județene și locale, instituții de specialitate și societatea civilă.

(2) În vederea promovării în rândul publicului a valorilor universale excepționale bunurilor de patrimoniu înscrise în LPM, respectiv, a valorii universale excepționale potențiale a bunurilor de patrimoniu înscrise în LI și a implicării societății civile și a comunității locale în luarea deciziilor privind susținerea candidaturii pentru înscrierea în LPM și protecția și gestiunea bunurilor de patrimoniu înscrise în LPM și LI, în funcție de cerințele particulare ale fiecărui bun de patrimoniu, autoritățile administrației publice locale, județene și centrale și instituțiile publice încheie parteneriate cu societatea civilă și comunitatea locală.

Art. 6

(1) Pentru monitorizarea, protecția și gestiunea monumentelor istorice înscrise în LPM și LI se instituie Comitete de organizare UNESCO (COU) și funcția de coordonator al monumentelor istorice.

(2) Prin Hotărâre a Consiliului Județean, pentru un monument istoric sau grupul de monumente istorice de pe teritoriul unui județ, parte dintr-un bun înscris serial în LPM sau LI și zona / zonele lor de protecție, se numește un COU și un coordonator al monumentului/ monumentelor istoric(e).

(3) Din COU fac parte:

- a)** persoana/ persoanele investite cu funcția de coordonator al monumentelor istorice;
- b)** până la opt reprezentanți ai deținătorilor monumentului/ monumentelor istoric(e), dar nu mai mult de un reprezentant pentru fiecare monument istoric;
- c)** un reprezentant al Inspectoratului Județean pentru Situații de Urgență;
- d)** un reprezentant al Inspectoratului Județean de Poliție;
- e)** un reprezentant al Inspectoratului de Jandarmi Județean;
- f)** trei reprezentant al societății civile locale;
- g)** un reprezentant al Ministerului Culturii;
- h)** un reprezentant al serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii în a cărei rază teritorială se află monumentul istoric;
- i)** un responsabil științific, desemnat de Institutul Național al Patrimoniului, specialist sau expert în domeniu, atestat de Ministerul Culturii, care asigură coordonarea metodologică a activității de protejare;
- j)** un reprezentant al consiliului județean;
- k)** un specialist din cadrul unor structuri de monitorizare a monumentelor UNESCO constituite de către consiliile județene;
- l)** un reprezentant al fiecărui consiliu local în a cărei rază teritorială se află monumentul istoric;
- m)** un reprezentant al Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor;
- n)** un reprezentant al Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice;
- o)** un reprezentant al Inspectoratului Regional în Construcții;
- p)** un reprezentant al Autorității Naționale pentru Turism/ Agenției Județene pentru Turism;

q) un membru al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau un membru al Comisiei Naționale de Arheologie;

r) un membru al comisiei zonale a monumentelor istorice în teritoriul de competență al căreia se află monumentul istoric.

(4) În cazul monumentelor istorice care fac parte din bunuri de patrimoniu înscrise în LPM sau LI în condițiile art. 2, alin. (2) al prezentei Hotărâri, din cadrul COU face parte un reprezentant pentru fiecare stat pe teritoriul căruia se află bunul transnațional, în baza unor acorduri interstatuale.

(5) Odată cu delegarea reprezentanților pentru COU, autoritățile și instituțiile înscriu, în cazul angajaților proprii, atribuțiile acestora în fișa postului.

(6) Entitățile indicate la alin. (3) desemnează membri titulari în COU și supleanți.

(7) Cvorumul este întrunit atunci când sunt prezenți jumătate plus unul din membri. Deciziile COU se iau cu majoritate simplă.

(8) Responsabilii științifici desemnați de Institutul Național al Patrimoniului participă ca invitați la ședințele comisiilor monumentelor istorice în care se analizează documentații privitoare la monumente istorice înscrise în LPM, LI și în zona de protecție a acestora.

(9) Membrii COU prevăzuți la alin. (3), lit. g), q) și r), au formări profesionale/specializări diferite și sunt desemnați prin Ordin al Ministrului Culturii.

Art. 7 COU are următoarele atribuții principale:

a) urmărește și sprijină îndeplinirea sarcinilor și obligațiilor și respectarea drepturilor, stabilite potrivit prevederilor legale, privind monumentele istorice înscrise în LPM, LI și zona de protecție a acestora;

b) acordă asistență la elaborare și propune spre aprobarea Consiliilor Județene, respectiv Consiliului General al Municipiului București, după caz, Programul de protecție și gestiune și Planul anual de protecție și gestiune și urmărește și evaluează implementarea acestora;

c) participă la monitorizare, la raportarea periodică către Comitetul Patrimoniului Mondial și comunică autorităților și instituțiilor publice abilitate problemele generale sau specifice constatate în urma inspecțiilor de monitorizare;

d) oferă consultanță autorităților publice centrale, județene și locale cu privire la strategiile și proiectele publice care vizează monumentele istorice înscrise în LPM, LI și a zonele de protecție ale acestora;

e) organizează întâlniri, consultări, dezbateri publice prin care să se atragă atenția asupra importanței protejării valorii universale excepționale a monumentelor istorice, respectiv a valorii universale excepționale potențiale a acestora, și a măsurilor avute în vedere pentru îmbunătățirea stării lui de conservare, a promovării și a punerii sale în valoare.

Art. 8 În cazul bunurilor înscrise serial în LPM, pentru care există mai multe COU, respectivele COU se întrunesc în ședințe comune în perspectiva elaborării raportului periodic de monitorizare înaintat Comitetului Patrimoniului Mondial, sau ori de câte ori este nevoie.

Art. 9

(1) Dintre membrii COU, persoana/persoanele învestite cu funcția de coordonator al monumentului istoric, reprezentantul Ministerului Culturii, membrul Comisiei Naționale a

Monumentelor Istorice sau al Comisiei Naționale de Arheologie, după caz, responsabilul științific desemnat de Institutul Național al Patrimoniului, reprezentantul serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii, un reprezentant al deținătorilor monumentului istoric și un reprezentant al societății civile locale alcătuiesc Biroul COU.

(2) Biroul COU se întrunește în vederea elaborării unor documente strategice și operaționale, a monitorizării, pentru pregătirea ședințelor COU și în situații de urgență. Biroul COU colaborează și invită la lucrările sale alți membri COU și alți membri COU și specialiști din diverse domenii, în funcție de subiectele abordate. Deciziile Biroului COU, cu excepția celor luate în situații de urgență pentru înlăturarea pericolelor de distrugere sau alterare fizică a monumentului istoric și a relației acestuia cu contextul, sau pentru înlăturarea unui pericol public, pentru a putea fi implementate, trebuie să fie asumate de COU.

(3) Birourile COU ale monumentelor istorice/grupurilor de monumente istorice care fac parte dintr-un bun înscris serial, se întâlnesc în vederea întocmirii planurilor anuale și ori de câte ori este nevoie.

Art. 10

(1) Coordonatorul monumentului istoric asigură funcționarea Sistemului în raport cu monumentul istoric și este răspunzător pentru aplicarea măsurilor necesare implementării acestuia.

(2) Coordonatorul monumentului istoric este remunerat pentru activitatea depusă în respectiva calitate de către Consiliul Județean.

Art. 11

(1) Finanțarea lucrărilor de cercetare, conservare, consolidare și restaurare a monumentelor istorice înscrise în LPM și LI, indiferent de regimul de proprietate al acestora, se poate face și de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii.

(2) Finanțarea lucrărilor de reparație, întreținere curentă și a celor de punere în valoare, cercetare, restaurare, consolidare și conservare a monumentelor istorice înscrise în LPM și LI este în sarcina proprietarilor, administratorilor sau a titularilor altor drepturi reale, după caz.

(3) Finanțarea lucrărilor de reparație, întreținere curentă și a celor de punere în valoare a monumentelor istorice înscrise în LPM și LI se poate face și din venituri extrabugetare și din alocații acordate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, în limita sumelor prevăzute în bugetele anuale ale ordonatorilor principali de credite, după caz.

(4) Finanțarea realizării Programelor de protecție și gestiune și pentru finanțarea sau creditarea, în condițiile legii, a intervențiilor asupra monumentelor istorice înscrise în LPM și LI, se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație.

(5) În bugetele județene și locale se prevăd sume pentru finanțarea elaborării Planurilor anuale de protecție și gestiune și finanțarea, în condițiile legii, a intervențiilor asupra monumentelor istorice înscrise în LPM și LI și pentru alte acțiuni de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în LPM și LI și a zonelor de protecție ale acestora.

Art. 12

(1) Se aprobă Metodologia privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, prevăzută în Anexa nr. 3.

(2) Se aprobă Metodologia privind elaborarea și conținutul-cadru al programelor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și în Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și a zonelor de protecție ale acestora, prevăzută în Anexa nr. 4.

(3) Se aprobă Metodologia privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor anuale de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și în Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și a zonelor de protecție ale acestora, prevăzută în Anexa nr. 5.

(4) Se aprobă Condițiile de stabilire a măsurilor necesare în vederea finanțării, elaborării și actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele cu monumente istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și în Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, prevăzute în Anexa nr. 6.

(5) Se aprobă Modelul grafic de monitorizare a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, și a zonei sale de protecție, prevăzut în Anexa nr. 7.

(6) Se aprobă Modelul de plan de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO și în Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO pe anul ..... , prevăzut în Anexa nr. 8.

Art. 13

(1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei Hotărâri a Guvernului, Consiliile Județene au obligația adoptării prin hotărâre privind constituirea COU.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri a Guvernului se abrogă:

a) Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;

b) Hotărârea Guvernului nr. 738/2008 privind stabilirea măsurilor necesare în vederea finanțării, elaborării și actualizării documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism pentru zonele cu monumente istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial;

c) Hotărârea Guvernului nr. 1268/2010 privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14 Anexele nr. 1 - 8 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

DACIAN JULIEN CIOLOȘ
PRIM-MINISTRU